

קלה:

כֹּל שבתוב בה מהיום ולאחר מיתה. פירש בקונטרס דהוי כמתנת צריא שאין יכול לחזור בה^א וקשה דמתן צפרק קמלא דצ"מ (דף ית), מנאל דייתיקי מתנות ושוצרים הרי זה לא יחזיר שאני אומר כו' ודייק בגמרלא הא אמר תנו נותנין ומוקי לה כשכיז מרע דליכא למיחש שמא נתנו לאחר דאפי' נתנו לאחר

מני דדר ציה והשתא הא קמני מתנה דהיינו מהיום ולאחר מיתה דהוי כמתנת שכיז מרע דלא קני עד לאחר משה ואי אינו יכול לחזור בו אמאי אס אמר תנו נותנין ומפרש רבינו תם מהיום ולאחר מיתה היינו מהיום אס לא אחזור צי עד לאחר מיתה^ב ומייירי גנון שפירש כפירוש מהיום אס לא יחזור עד לאחר מיתה דמתמתא אס אמר מהיום ולאחר מיתה הוי מהיום קני גופו ולאחר מיתה קני פירות כדמשמע במתני' בסמוך^ג ואע"ג דנקט הכא כלישאנא דלקמן מכל מקום לא איירי צמד גוונא וה"ג אשכחנא צפרק כל הגט (גיטין דף כו: ו)ש ד"ה לכשאכניסנה) אמר ללבלר כמוד (ו) ולאשמי לכשאכניסנה אגרשנה אינו גט משום שמא יאמרו גיטה קודם לצננה וצנימות פ' ר"ג (דף נג: ושם ד"ה לכשאכניסנה) כמוד גטי לנרוסמי לכשאכניסנה אגרשנה הוי זה גט ו"ל דבגיטין איירי שכתב זמן שעומד בו^ד וצנימות איירי שכתב זמן שלאחר שאזין אע"פ שהלשון שזה מיהו הסם י"ל דאינו גט לכשתלה כלומר מדדננן אכל מדאורייתא הוי גט^ה:

רבינו גרשום

אין חיוב לשלם רשאי הכי אמאי לא ידבי ליה בחולקי דדמי תמי כמי שאמ' לחבירו מנה לפלוני בידך ואותו אחד פלוני עצמו אין יודע אם מחויב לא אם לא ואמר הלה איני יודע שאני חיוב לו פטור מכל ועל דאף הכי כמו זה אומר על זה אחיכם וזה היה עצמו אינו יודע אם אחיהו הוא והללו אומרם אין אני יודיעין פטורין מליטין לו כלום:
שבבש שהשבטין נשכסין היללו:
שנטל מחליקן נשטל או והשבטיו מאלייקן ומת מהו מי אמרינן דכי הוה רבני ופלגו לו נכסים במקום אחי דמי וירשו אחיו עמי כשהו או דלמא היאיל דהנהו נכסים הן שנטל מחליק האח שהיה מודה ליה ולא יירשו הני אחריני אלא יחזור נכסיה לקמיהן ליה זה בלבד שחלק לו:
המגיע לפתחים:
בגון הבואה לקצור וענבים לבלבו:
פ"ט ונמצאת דייתיקי קשורה על ירכבו:
לחבי קאמי קממיהן שגילו נמצאת על הפטת בלבד שמא איכא למימר שטא אחר דוקא על הפטת:
ונמצאת כתוב באתר דייתיקי מתנה מכל נכסיו לאחוי מן הירושים הרי זה אינה כלום ואיכא למימר הואיל ולא נתנה ממיים חזר בו:
איכה ר"ב לאחר בין הירושים:
די דייתיקי.
שטר צואת שכיב מרע:
מתנה של בריא כל שכתוב בה מהיום כו'.
הא לאו הכי לא קנה את כל מתנה איבעי למיתן ליה מעבשיו הירושת יחדו:
כל שכתוב בו מהיום:
יתחיל מתנה זו שיחה בירושין וממנה לא תגבר אלא לאחר מיתה:
כאסדרה דבי רב בבית המדרש:
ומת קודם שהספיקו לכתוב:
די רובי אמר ר' אלעזר אמרה:
הא מלתא ואמר להו ר' יוחנן דר' אלעזר אמרה:
ור' יוחנן אמר תברק.
באיזה ענין אמר אותו שכיב מרע כדמפרש רב דימי:
כי אתא רב דימי אמר תרתי דייתיקי כבטלת דייתיקי.
שאם כתב לאחר שטר מתנה מכל נכסיו חזרו ויטלו מזה וכתובין לאחר או ותנו מנה לפלוני ומת אין חובבין ונותנין.
דבריא בני כבטלת מתנה של ראשון ושני קנה ראשון לא קנה:
ורואין.
הריינו דקאמו דבריק:
אם במיפה את חכו דבאמר לקמן דאמר לוהו ותנו אף כתבו ודחמנו הריינו יפוי כח דאמר תנו אף כתבו ודחמנו לחזר טגי וכתיבה לא הוי אלא יפוי כח ולא משמע דבכתיבה

כֹּל שבתוב בה מהיום ולאחר מיתה. פירש בקונטרס דהוי כמתנת צריא שאין יכול לחזור בה^א וקשה דמתן צפרק קמלא דצ"מ (דף ית), מנאל דייתיקי מתנות ושוצרים הרי זה לא יחזיר שאני אומר כו' ודייק בגמרלא הא אמר תנו נותנין ומוקי לה כשכיז מרע דליכא למיחש

לעולם אימא לך חייב ושאני הכא דכמנה לאחר בידך דמי: (6)
מת יחזור נכסים למקומן: (6)
בעי רבא שבח ששבחו נכסים מאליהם מהו בשבח המגיע לכתפים לא תיבעי לך דכי נפלו לו נכסים ממקום אחר דמי כי תיבעי לך בשבח שאינו מגיע לכתפים כגון צדיקלא ואלים ארעא ואסקא שרטון מאי צתיקו:
מתני'.
מי שמת ונמצאת דייתיקי קשורה על ירכו הרי זו אינה כלום ויכה בה לאחר בין מן הירושין בין שאינן מן הירושין דברין קיימין:
גמ'.
תנו רבנן איזה היא דייתיקי צ"ל שכתוב בה דא תהא למיקם ולהיות ואיזה היא מתנה כל שכתוב בה מהיום ולאחר מיתה אלא מהיום ולאחר מיתה הוא דהויא מתנה מעבשיו לא הויא מתנה אמר אביי הכי קאמר האיזו היא מתנת בריא שהיא כמתנת שכיב מרע דלא קני אלא לאחר מיתה כל שכתוב בה מהיום ולאחר מיתה יתיב רבה בר רב הונא באכסדרא דבי רב ויתיב וקאמר משמיה דר' יוחנן צ"שכיב מרע שאמר כתבו ותנו מנה לפלוני ומת אין כותבין ונותנין שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה אמר להו רבי אלעזר אי יודיהרו בה רב שיזבי אמר רבי אלעזר דרב

לעולם אימא לך חייב ושאני הכא דכמנה לאחר בידך דמי: (6)
מת יחזור נכסים למקומן: (6)
בעי רבא שבח ששבחו נכסים מאליהם מהו בשבח המגיע לכתפים לא תיבעי לך דכי נפלו לו נכסים ממקום אחר דמי כי תיבעי לך בשבח שאינו מגיע לכתפים כגון צדיקלא ואלים ארעא ואסקא שרטון מאי צתיקו:
מתני'.
מי שמת ונמצאת דייתיקי קשורה על ירכו הרי זו אינה כלום ויכה בה לאחר בין מן הירושין בין שאינן מן הירושין דברין קיימין:
גמ'.
תנו רבנן איזה היא דייתיקי צ"ל שכתוב בה דא תהא למיקם ולהיות ואיזה היא מתנה כל שכתוב בה מהיום ולאחר מיתה הוא דהויא מתנה מעבשיו לא הויא מתנה אמר אביי הכי קאמר האיזו היא מתנת בריא שהיא כמתנת שכיב מרע דלא קני אלא לאחר מיתה כל שכתוב בה מהיום ולאחר מיתה יתיב רבה בר רב הונא באכסדרא דבי רב ויתיב וקאמר משמיה דר' יוחנן צ"שכיב מרע שאמר כתבו ותנו מנה לפלוני ומת אין כותבין ונותנין שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה אמר להו רבי אלעזר אי יודיהרו בה רב שיזבי אמר רבי אלעזר דרב

לעולם אימא לך חייב ושאני הכא דכמנה לאחר בידך דמי: (6)
מת יחזור נכסים למקומן: (6)
בעי רבא שבח ששבחו נכסים מאליהם מהו בשבח המגיע לכתפים לא תיבעי לך דכי נפלו לו נכסים ממקום אחר דמי כי תיבעי לך בשבח שאינו מגיע לכתפים כגון צדיקלא ואלים ארעא ואסקא שרטון מאי צתיקו:
מתני'.
מי שמת ונמצאת דייתיקי קשורה על ירכו הרי זו אינה כלום ויכה בה לאחר בין מן הירושין בין שאינן מן הירושין דברין קיימין:
גמ'.
תנו רבנן איזה היא דייתיקי צ"ל שכתוב בה דא תהא למיקם ולהיות ואיזה היא מתנה כל שכתוב בה מהיום ולאחר מיתה הוא דהויא מתנה מעבשיו לא הויא מתנה אמר אביי הכי קאמר האיזו היא מתנת בריא שהיא כמתנת שכיב מרע דלא קני אלא לאחר מיתה כל שכתוב בה מהיום ולאחר מיתה יתיב רבה בר רב הונא באכסדרא דבי רב ויתיב וקאמר משמיה דר' יוחנן צ"שכיב מרע שאמר כתבו ותנו מנה לפלוני ומת אין כותבין ונותנין שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה אמר להו רבי אלעזר אי יודיהרו בה רב שיזבי אמר רבי אלעזר דרב

לעולם אימא לך חייב ושאני הכא דכמנה לאחר בידך דמי: (6)
מת יחזור נכסים למקומן: (6)
בעי רבא שבח ששבחו נכסים מאליהם מהו בשבח המגיע לכתפים לא תיבעי לך דכי נפלו לו נכסים ממקום אחר דמי כי תיבעי לך בשבח שאינו מגיע לכתפים כגון צדיקלא ואלים ארעא ואסקא שרטון מאי צתיקו:
מתני'.
מי שמת ונמצאת דייתיקי קשורה על ירכו הרי זו אינה כלום ויכה בה לאחר בין מן הירושין בין שאינן מן הירושין דברין קיימין:
גמ'.
תנו רבנן איזה היא דייתיקי צ"ל שכתוב בה דא תהא למיקם ולהיות ואיזה היא מתנה כל שכתוב בה מהיום ולאחר מיתה הוא דהויא מתנה מעבשיו לא הויא מתנה אמר אביי הכי קאמר האיזו היא מתנת בריא שהיא כמתנת שכיב מרע דלא קני אלא לאחר מיתה כל שכתוב בה מהיום ולאחר מיתה יתיב רבה בר רב הונא באכסדרא דבי רב ויתיב וקאמר משמיה דר' יוחנן צ"שכיב מרע שאמר כתבו ותנו מנה לפלוני ומת אין כותבין ונותנין שמא לא גמר להקנותו אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה אמר להו רבי אלעזר אי יודיהרו בה רב שיזבי אמר רבי אלעזר דרב

מסורת הש"ס

(א) נתי מופ' לעיל מב: ד"ה שכתב.
(ב) לעיל קנה.
(א) בי"מ ע"י.
(ד) לקמן קנה גיטין ט:
(ה) [לעיל סה:].
(ו) גיטין ט:
לקמן קנה.
(ז) לקמן קנה:

הגהות הב"ח

(א) נתי לאחר בידך דמי נפלו לו נכסים במקום אחר יירשו אחיו עמו כפי רבא שמת:
(ב) רשב"ם ד"ה הרי זו אינה וכו' הני מילי צוואת פיר כדי שלא מטקין:
(ג) ד"ה לאחר מתיים וכו' לאחר הסי' ואפי' מיה לאחר נכסיו:
(ד) דל"ה כל מכו גט לאשמי וכו' וצנימות אמרי' האומר מכו גט לאחסיני':

מוסף רש"י

דיקלא קמן הית לן אפי'ן,
ואליהם:
שמעבנה אחיו וכן קני הית לן ארעא ואסקא אחיו כן שרטון.
חבל ומצייחה צדק (שער הקב:).
דא תהא למיקם ולהיות שטר זה הוה לוקוס ולהיות בכל המתנה בו,
דדכיי שכיב מרע ככתובין ומסורין דמי ב"י (ת"י).
אין כותבין ונותנין.
לאחר שמת (קט"ו קנ"ג).
שמואל גמר להקנותו.
לו על פי זוטאום מתקנה דמקון רננן לשכיב מרע.
אלא בשטר.
לפי שטא שטרלא ליהי לנקיטוי בשטרין ואין שטר מקנה לאחר מיתה.
דחא פקעה ליה שטרלא דטמן (גיטין ט)
לענין שטר לא אמרו רננן דכיי שכיב מרע ככתובין ומסורין דמי אלא לענין מתנת מקון,
דלי אמר מן טמנין אף לאחוי מיתה (קט"ו קנ"ג).
דייתיקי.
של שני מעט דייתיקי של ראשון,
דשכיב מרע יכול לחזור בו,
הלכך לחזרו קנה,
שהרי חזר בו ושאטת לנפיק לנפיק (קט"ו קנ"ג).
דייתיקי של שני ממת שכיב מרע,
דלמתיין דה לא למיקם ולמתי,
דדכיי שכיב מרע ככתובים ומסורין דמי (קט"ו קנ"ג).

מוסף תוספות

א. וקטיא איכי היינו מתנת בריא לגמרי, ואיכא למימר כיון דלא אכיל לפירא ממייה דמיא קצת למתנת שכיב מרע. רמב"ן.
ב. והשתא דמיא למתנת שכיב מרע לגמרי, דמיא דרבי ביה יכו בייה ומיהו כי יכו ביה לגמרי לאחר מיתה, מהיום קני ליה. ר"ן.
ובתוס' ר"ד מפרש דרבי ר"ת בות"ל: שהמהיום תתחיל לקנות ולא תגמור המתנה אלא לאחר מיתה. ג. (ד) תנן האב אינו יכול למכור מפני שהן כתובין בן והרי כשמוכרן לאחר חזרו בו המתנה ואפי' חתי ביה אינו יכול למכור אלמא לא מצי הדר ביה. מופ' מ"ד.
ד. ככתב זמן וקודם שינשאיין. מופ' צנימות נכ:
ה. הואיל ובידוי לגרשה משנתכח וכו'. רש"י צנימות נכ.

רבינו גרשום (המשך)

חזרו יקנה כותבין:
ואם לאו.
דלא אמר הכי אין כותבין משום דלא גמר להקנות אלא בשטר ואין שטר לאחר מיתה:
בריא שאמר כתבו ותנו מנה לפלוני ומת אין כותבין ונותנין.
דבריא בני קני ושטר ואין שטר לאחר מיתה:
הא שכיב מרע.
שומר הכי כותבין ונותנין משום את חכו כותבין ונותנין:

^[1] דכלאו הכי באמירה בעלמא קונה שכיב מרע: הוא מפרק לה. אם אמר שכיב מרע במיפה

^[2] אלא יפוי כח ולא משמע דבכתיבה